

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 14-02-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1166/14-02-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 10/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στο κατάστημά της την 14.2.2011 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Χ. Παληκώστας, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Χ. Γεραρή, Π. Τσαντίλας, Γ. Λαζαράκος, ως εισηγητής, Π. Φουντεδάκη αναπληρωματικά μέλη σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Α. Πράσσου, Α.Ι. Μεταξά και Α. Ρουπακιώτη αντίστοιχα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσα χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Κ. Καρβέλη, νομικός ελέγκτρια, ως βοηθός εισηγητή και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τη με αριθμ. πρωτοκόλλου 59/4.2.2011 αίτησή της η Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Πειραιά (ΕΠΑΠ), νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που έχει ως κύριο στόχο την πρόληψη της νεανικής παραβατικότητας, ζητά την άδεια της Αρχής, προκειμένου να επιτρέψει στην Α πρόσβαση στο αρχείο της εταιρίας, το οποίο περιέχει μεταξύ άλλων και ευαίσθητα δεδομένα των ανήλικων τροφίμων της Στέγης της εταιρίας, για ερευνητικούς σκοπούς. Η Α βρίσκεται στο τελευταίο έτος των σπουδών της στο Μεταπτυχιακό

Πρόγραμμα «Διοίκηση Μονάδων Υγείας», του Τμήματος Κοινωνικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και προκειμένου να ολοκληρώσει τις σπουδές της υποχρεούται κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος να εκπονήσει την Διπλωματική της εργασία με θέμα «Η Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Πειραιά ως φορέας πρόληψης της εγκληματικότητας. Μετά την Εισαγγελική Παραγγελία τι;».

Για τον λόγο αυτό με την από 16.11.2010 αίτησή της προς την Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Πειραιά ζήτησε να της επιτραπεί η πρόσβαση στο αρχείο της εταιρίας, ώστε να αντλήσει τις απαραίτητες και αναγκαίες πληροφορίες για την εκπόνησης της διπλωματικής της εργασίας. Ειδικότερα, ζητά να έχει πρόσβαση στους φακέλους των ανηλίκων που φιλοξενήθηκαν στη Στέγη της ΕΠΑΠ από 1.1.2000 έως 31.12.2009. Στους φακέλους αυτούς περιλαμβάνονται εκτός των απλών προσωπικών δεδομένων των ανηλίκων που φιλοξενήθηκαν στη Στέγη (τόπος καταγωγής, κατοικία, οικογενειακή κατάσταση, οικογένεια καταγωγής) και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα όπως αυτά που αφορούν την κατάσταση της υγείας τους, τις θρησκευτικές τους αντιλήψεις κ.λ.π.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 στοιχ. β', δ' και ζ' του ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προβλέπει ότι «*“Ευαίσθητα Δεδομένα” [νοούνται] τα Δεδομένα που Δεφορούν τη Δυλετική ή Δεθνική Δπροέλευση, τα Δ πολιτικά φρονήΔατα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές Δπειθήσεις, τη συΔ ετοχή ΔεΔνωση, σωΔατείο Δαι Δυνδικαλιστική Δργάνωση, την Δγεία, την Δκοινωνική Δτρόνοια Δαι Δη Δρωτική Δ ζωή, καθώς Δαι Δα Δχγετικά Δ εΔοινικές Δδιώξεις Δ ή Δκαταδίκες,...* “Επεξεργασία Δεδομένων Δ προσωπικού Δχαρακτήρα” [νοείται] κάθε Δργασία Δ ή Δειρά Δργασιών Δ που ΔπραγΔατοποιείται, από Δτο Δ η Δόσιο Δ ή Δ από Δνο Δικό Δ πρόσωπο Δ η Δοσίου Δ δικαίου Δ ή Δ διωτικού Δ δικαίου Δ ή Δ νωση Δ προσώπων Δ ή Δ ρυσικό Δ πρόσωπο Δ ε Δ ή Δ χωρίς Δ τη Δ βοήθεια Δ αυτο Δατοποιη Δένων Δ εθόδων Δ και Δ εφαρ Δ ζονται Δ σε Δ δεδομένα Δ προσωπικού Δ χαρακτήρα, όπως Δ η Δ συλλογή, η Δ καταχώριση, η Δ οργάνωση, η Δ διατήρηση Δ ή Δ αποθήκευση, η Δ τροποποίηση, η Δ εξαγωγή, η Δ χρήση, η Δ διαβίβαση, η Δ διάδοση Δ ή Δ κάθε Δ άλλης Δ ορφή Δ διάθεση, η Δ συσχέτιση Δ ή Δ Δ συνδυασμός, η Δ διασύνδεση, η Δ

δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή, ... “Υπεύθυνος Επεξεργασίας” [νοείται] οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια Αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός».

Το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. α' και β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι ο σκοπός της επεξεργασίας πρέπει να είναι καθορισμένος, σαφής και νόμιμος, τα δε δεδομένα να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτούνται ενόψει του σκοπού της επεξεργασίας.

Για τη νόμιμη επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων απαραίτητη είναι η χορήγηση άδειας από την Αρχή στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 του ν. 2472/1997. Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. α' και στ' του προαναφερθέντος νόμου «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η δρυσή και λειτουργία Αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί ετρόπο που αντίκειται στο νόμο ή στα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση... στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και από τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαβάνονται όλα τα απαραίτητα έτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται».

Το άρθρο 10 του Ν. 2472/1997 που αναφέρεται στα μέτρα ασφαλείας ορίζει τα παρακάτω: «1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Ιεξάγεται αποκλειστικά και όνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και όνο κατ' εντολή του... 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φείλει να λαβάνει κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά έτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέλιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη ορφή αθέλιτης επεξεργασίας. Αυτά τα έτρα πρέπει να δεξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των

δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας...».

2. Η έγγραφη και ρητή συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων είναι το μέσο για τη βέλτιστη διασφάλιση του δικαιώματός τους στην προστασία των προσωπικών τους δεδομένων. Το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. στ', εντούτοις, προβλέπει τη δυνατότητα της επεξεργασίας των ευαίσθητων δεδομένων για ερευνητικούς και επιστημονικούς σκοπούς χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου (δεδομένου ότι η επιστημονική έρευνα αποτελεί νόμιμο σκοπό επεξεργασίας, βλ. και άρθρο 16 παρ. 1 Σ, το οποίο ορίζει ότι η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας αποτελεί υποχρέωση του Κράτους) υπό ορισμένες προϋποθέσεις, της τήρησης, δηλαδή, της ανωνυμίας και της λήψης των απαραίτητων μέτρων για την προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

Για την εφαρμογή της προαναφερθείσας διάταξης η ανωνυμοποίηση των δεδομένων πρέπει να διενεργείται από τον ίδιο τον υπεύθυνο της επεξεργασίας των δεδομένων, έτσι ώστε τα δεδομένα να μην εκφεύγουν από τη σφαίρα επιρροής του υπευθύνου, δηλαδή να ανακοινώνονται ή να διατίθενται σε τρίτον χωρίς να έχουν προηγουμένως ανωνυμοποιηθεί (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις της Αρχής 46/2004 και 47/2004 για δεδομένα υγείας).

Σε ανάλογες περιπτώσεις χορήγησης άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων για το σκοπό της ιστορικής έρευνας (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις της Αρχής με αριθμό 63/2002, 53/2003 και 50/2005), η Αρχή χορήγησε την άδεια υπό τον όρο ότι «ότι θα τηρηθεί η ανωνυμία των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα αιτούμενα στοιχεία, ώστε να αποφευχθεί κάθε δυνατότητα ταυτοποίησης», σε κάθε περίπτωση δηλαδή με τήρηση της ανωνυμίας κατά τη δημοσιοποίηση των πορισμάτων της σχετικής έρευνας.

3. Στην υπό κρίση περίπτωση η Α, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Διοίκηση Μονάδων Υγείας» της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, ζητά από την Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Πειραιά πρόσβαση στο αρχείο της υπηρεσίας που αφορά αποκλειστικά τους φακέλους ανηλίκων που φιλοξενήθηκαν στην Στέγη της ΕΠΑΠ από 1.1.2000 έως 31.12.2009, το οποίο περιέχει και ευαίσθητα δεδομένα φυσικών προσώπων, προκειμένου να ολοκληρώσει τη μελέτη που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας.

Η γνώση των αιτούμενων στοιχείων είναι αναγκαία για την ολοκλήρωση της μελέτης της Α και για το λόγο αυτό πρέπει να της επιτραπεί η πρόσβαση στο εν λόγω αρχείο με τον όρο ότι θα εξάγει μόνο τα δεδομένα που κατά την επιστημονική της κρίση είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της μελέτης της, καταγράψει μόνο το ιστορικό και όχι τα στοιχεία που ταυτοποιούν το ιστορικό με συγκεκριμένα πρόσωπα και τηρήσει την ανωνυμοποίηση σε κάθε μεταγενέστερη χρήση των δεδομένων αυτών με π.χ. δημοσιοποίηση της έρευνας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή χορηγεί άδεια στην Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Πειραιά (ΕΠΑΠ) να επιτρέψει στην Α την πρόσβαση στους φακέλους ανηλίκων που φιλοξενήθηκαν στην Στέγη της ΕΠΑΠ κατά το χρονικό διάστημα 1.1.2000-31.12.2009 με τους εξής όρους: η πρόσβαση να γίνει στον τόπο που αυτό τηρείται σήμερα, ο ερευνητής να εξάγει μόνο τα δεδομένα που, κατά την επιστημονική του κρίση, είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της μελέτης του, να καταγράψει μόνο το ιστορικό της περίπτωσης και όχι τα στοιχεία που ταυτοποιούν το ιστορικό με συγκεκριμένα πρόσωπα και να τηρήσει την ανωνυμοποίηση σε κάθε μεταγενέστερη χρήση των δεδομένων αυτών.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρήστος Παληοκώστας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου